

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RSA 5280032

ชื่อโครงการ : กลยุทธ์การแข่งขันของบริษัทข้ามชาติไทยในเวทีโลก

ชื่อนักวิจัย: ภविดา ปานะนนท์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

E-mail Address : pavida@tbs.tu.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : พ.ศ.2552-2555

งานวิจัยชิ้นนี้เสนอข้อมูลจากฐานข้อมูลของบริษัทข้ามชาติจากประเทศไทยที่จัดทำขึ้นมาใหม่สำหรับโครงการวิจัยชิ้นนี้ ข้อมูลที่จัดทำขึ้นได้แสดงให้เห็นว่าบริษัทข้ามชาติจากประเทศไทยที่เพิ่งเริ่มบทบาทในเวทีโลกได้รับอิทธิพลจากอุตสาหกรรมที่ห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์มีความเกี่ยวข้องกับการผลิตโลกภายใต้กลไกการขับเคลื่อนของผู้ผลิตและผู้บริโภค กลไกทางโครงสร้างของสายการผลิตส่งผลต่อรูปแบบการเป็นเจ้าของกิจการ ทิศทางและประเทศของกิจกรรมที่ธุรกิจไทยเลือกไปลงทุนในต่างประเทศ งานวิจัยชิ้นนี้มีกรอบในการวิจัยจากงานวิชาการที่เกี่ยวกับบริษัทข้ามชาติจากประเทศกำลังพัฒนาและห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์ งานวิจัยชิ้นนี้มีข้อสรุปหลัก ๆ 2 ประการ ประการแรก บริษัทจากประเทศกำลังพัฒนาระดับสถานะของตนเองในห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์ผ่านการขยายออกสู่ต่างประเทศในทิศทางของโครงสร้างการกำกับของอุตสาหกรรม (Governance Structure) จากบริษัทที่ป้อนวัตถุดิบสามารถหลุดออกจากการติดอยู่ในระดับล่างของสายการผลิตด้วยการยกระดับขึ้นไปสู่กิจกรรมต้นน้ำและปลายน้ำโดยขึ้นอยู่กับลักษณะโครงสร้างการกำกับของอุตสาหกรรม ประการที่สอง งานวิจัยชิ้นนี้ได้แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทข้ามชาติและบริษัทย่อยท้องถิ่นในประเทศกำลังพัฒนา โดยได้ชี้ให้เห็นว่าการที่บริษัทจากประเทศกำลังพัฒนาสามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่การผลิตไม่ใช่สิ่งที่จะทำให้บริษัทจากประเทศกำลังพัฒนาระดับตัวเองได้โดยอัตโนมัติ ถึงแม้ว่าการเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์ได้ช่วยในการขยายตลาดให้กับบริษัทจากประเทศกำลังพัฒนามากขึ้น ความสัมพันธ์ที่ไม่เป็นอิสระของบริษัทจากประเทศกำลังพัฒนาก็ทำให้บริษัทจากประเทศกำลังพัฒนาติดอยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัทชั้นนำที่มีบทบาทควบคุมอุตสาหกรรมมากกว่า การขยายกิจการออกสู่ต่างประเทศจึงเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของบริษัทจากประเทศกำลังพัฒนา

คำหลัก : ประเทศกำลังพัฒนา, บริษัทข้ามชาติ, กลยุทธ์การออกไปลงทุนในต่างประเทศ, ห่วงโซ่มูลค่าของผลิตภัณฑ์, ประเทศไทย

Abstract

Project Code : RSA 5280032

Project Title : Competitiveness Strategies of Thai Multinationals in the Global Economy

Investigator : Pavida Pananond . Thammasat Business School, Thammasat University

E-mail Address : pavida@tbs.tu.ac.th

Project Period : 2009-2012

This paper is based on a newly created database of Thai multinationals. It shows that the fledgling Thai MNEs are drawn from industries whose value chains are characterized by global integration under a producer- or buyer-driven mechanism. Qualitatively different characteristics in ownership patterns, directions and types of international activities between these two groups are evident from the database. By integrating the literatures on emerging multinationals and on the global value chain, the paper reveals two insights. First, developing country firms upgrade their position in the global value chain through international expansion in the direction of their governance structure. Supplier firms break from being in the lower end of the value chain by moving upstream or downstream. Second, this paper sheds more light on the relationship between global 'lead firms' and local subsidiaries in developing countries. It indicates that insertion into the global value chains is not an automatic panacea for the upgrading of developing country firms. While being part of the global value chain helps firms from developing countries to expand their market reach, the semi-independent relationship could render developing country firms captive and locked-in under the control of the more dominant global lead firms. International expansion can therefore be adopted to enhance the position of firms in developing countries

Keywords : developing countries; multinationals; internationalization strategy; global value chain; Thailand